

SPIS TREŚCI

O Redaktorach	11
Wstęp	15

Część I

INTERDISCYPLINARNE PODSTAWY EMOCJI

1. Filozofia emocji	19
<i>Robert C. Solomon</i>	
HISTORIA FILOZOFII EMOCJI	21
WYBRANE ZAGADNIENIA FILOZOFICZNE DOTYCZĄCE EMOCJI ..	27
2. Historia emocji: zmiany i ich oddziaływanie	35
<i>Peter N. Stearns</i>	
ROZWÓJ HISTORII EMOCJI	36
ROZKWIAT BADAŃ NAD EMOCJAMI	39
WYNIKI	41
PROBLEMY	44
ZALETY PODEJŚCIA HISTORYCZNEGO	47
NABIERANIE ROZPĘDU	48
3. Reprezentacje znaczenia emocjonalnego: kategoria, metafora, schemat, dyskurs	53
<i>Geoffrey M. White</i>	
EMOCJA JAKO KATEGORIA – MODELE LEKSYKALNE	57
EMOCJA JAKO METAFORA	61
EMOCJA JAKO SCHEMAT WYDARZEŃ	63
EMOCJA JAKO DYSKURS	65
WNIOSKI	69
4. Modele społeczne w wyjaśnianiu emocji	72
<i>Theodore D. Kemper</i>	
RELACJE SPOŁECZNE A EMOCJE	73
ŁAŃCUCHY RYTUAŁÓW INTERAKCJI – TWORZENIE KLASY SPOŁECZNEJ	76
WSTYD A PORZĄDEK SPOŁECZNY	78
PRACA Z EMOCJAMI I KIEROWANIE NIMI	80
EMOCJE, JAŻNIE I ROLĘ	81
TEORIA KONTROLI AFektu	82
EMOCJE I MAKROPROCESY	84
OCZEKIWANIA I SANKCJE	85
INNE MODELE	86

5. Punkt widzenia psychologów	88
<i>Nico H. Frijda</i>	
WYZNACZENIE OBSZARU BADAŃ NAD EMOCJAMI	89
ZADANIE PSYCHOLOGII EMOCJI	90
CZYM JEST EMOCJA SPECYFICZNA?	91
CZYM SĄ EMOCJE?	92
JAK ODRÓŻNIAĆ ROZMAITE EMOCJE?	95
JAKIE ZWIĄZKI ŁĄCZĄ EMOCJĘ I MOTYWACJĘ?	98
CO WZBUDZA EMOCJE?	99
NATURA CZY WYCHOWANIE?	100
EMOCJA I ROZUM	101
FUNKCJE EMOCJI	103
UWAGI KOŃCOWE	104
6. Emocja i depresja kliniczna – koncepcja środowiskowa	108
<i>George W. Brown</i>	
PORÓWNIANIE KONCEPCJI FUNKCJONALISTYCZNEJ I DOTYCZĄCEJ WYDARZEŃ ŻYCIOWYCH	109
OCENA WYDARZENIA	110
POCZĄTEK DEPRESJI – NIEKTÓRE ODKRYCIA	115
PEWNE MOŻLIWE WYJĄTKI	119
WRAŻLIWOŚĆ	121
UWAGI KOŃCOWE	123
7. Psychologia ewolucyjna a emocje	128
<i>Leda Cosmides, John Tooby</i>	
EWOLUCYJNO-PSYCHOLOGICZNA TEORIA EMOCJI	129
PRZYKŁAD: STRACH	131
PODSTAWY EWOLUCYJNE	133
PODSTAWY POZNAWCZE	137
JAK OPISAĆ EMOCJĘ	143
JAKIEGO RODZAJU PROGRAMY MOGĄ BYĆ URUCHAMIANE PRZEZ EMOCJE?	145
HEURYSTYCZNE FUNKCJE TEORII	156
ZAGADKI ŚWIADOMOŚCI I FENOMENOLOGII	157
PODZIĘKOWANIA	157
8. Emocje a sztuka i humanistyka	160
<i>Ed S. Tan</i>	
WKŁAD NAUK HUMANISTYCZNYCH W BADANIE EMOCJI	160
EMOCJE W KONTAKCIE Z DZIEŁEM SZTUKI – ZŁOŻONY OBRAZ I WIELOŚĆ PYTAŃ	162

EMOCJE A POJĘCIA EKSPANACYJNE W NAUKACH HUMANISTYCZNYCH	166
PODSUMOWANIE	177
PODZIĘKOWANIE	178

Część II BIOLOGICZNE I NEUROPSYCHOLOGICZNE PODEJŚCIE DO EMOCJI

9. Emocje jako twory naturalne w mózgu ssaków	185
<i>Jaak Panksepp</i>	
KWESTIE POJĘCIOWE DOTYCZĄCE BADANIA PODŁOŻA EMOCJI W MÓZGU	188
PRÓBY ZROZUMIENIA EMOCJI W ŚWIELE RÓŻNYCH POGLĄDÓW NA MÓZG	190
NEURONALNE TAKSONOMIE EMOCJI	192
PODSTAWOWE (KATEGORIA 2) SYSTEMY EMOCJONALNE MÓZGU	193
UCZUCIA AFETYWNE I SYSTEMY ZARZĄDZAJĄCE EMOCJAMI	201
O OBIEKTYWNYM POMIARZE UCZUĆ EMOCJONALNYCH	202
10. Sieci emocjonalne w mózgu	210
<i>Joseph E. LeDoux, Elizabeth A. Phelps</i>	
W POSZUKIWANIU MÓZGU EMOCJONALNEGO	211
CIAŁO MIGDAŁOWATE JAKO KOMPUTER EMOCJONALNY	211
SZLAKI NERWOWE BIORĄCE UDZIAŁ W PROCESACH ZWIĄZANYCH ZE STRACHEM	212
SYSTEMY EMOCJONALNE W MÓZGU LUDZKIM	218
UCZUCIA I MÓZG	223
11. Psychofizjologia emocji	230
<i>John T. Cacioppo, Gary G. Berntson, Jeff T. Larsen, Kirsten M. Pehlmann, Tiffany A. Ito</i>	
PERSPEKTYWY HEURYSTYCZNE	232
ELEKTROMIOGRAFIA MIĘŚNI MIMICZNYCH	236
AKTYWNOŚĆ UKŁADU AUTONOMICZNEGO	238
ASYMETRIA ELEKTROENCEFALOGRAFII	245
EPILOG	247
PODZIĘKOWANIA	249
12. Emocje i genetyka behawioralna	254
<i>Richard Rende</i>	
CO GENETYKA BEHAVIORALNA WNOSI DO BADANIA EMOCJI?	254
JAKICH METOD BADAWCZYCH UŻYWA SIĘ W GENETYCE BEHAVIORALNEJ?	255
CO MÓWIĄ BADANIA GENETYKI BEHAVIORALNEJ O RÓŻNICACH INDYWIDUALNYCH W ROZWOJU EMOCJONALNYM?	257
CO BADANIA GENETYKI BEHAVIORALNEJ MÓWIĄ O RÓŻNICACH INDYWIDUALNYCH W ROZWOJU PSYCHOPATOLOGII?	260

CO PRZYSZŁE BADANIA W DZIEDZINIE GENETYKI BEHAVIORALNEJ POWINNY POWIEDZIEĆ NA TEMAT ROZWOJU EMOCJONALNEGO?	262
PODZIĘKOWANIA	265

13. Wielowymiarowe podejścia do badania emocji u niemowląt	267
<i>Nathan A. Fox, Susan D. Calkins</i>	
PROBLEMY ZWIĄZANE Z POMIAREM EMOCJI U NIEMOWLĄT ...	268
POWIĄZANIA MIĘDZY EMOCJAMI, TEMPERAMENTEM, PRZYWIĄZANIEM I ROZWOJEM SPOŁECZNYM	274
POMIARY EMOCJI U NIEMOWLĄT	276
WNIOSKI	283
PODZIĘKOWANIE	283
14. Wokalne komunikowanie emocji	288
<i>Tom Johnstone, Klaus R. Scherer</i>	
OD EKSPRESJI DO KOMUNIKACJI	288
RÓŻNORODNE CZYNNIKI DETERMINUJĄCE CHARAKTER WOKALIZACJI ZWIĄZANEJ Z AFEKTEM	291
NAUKOWE DOWODY KODOWANIA EMOCJI	293
WYNIKI BADANIA NAD DEKODOWANIEM PRZEDSTAWIENIA EMOCJI	298
WNIOSKI	303
15. Wyrażanie emocji twarzą	307
<i>Dacher Keltner, Paul Ekman</i>	
HISTORIA BADAŃ NAD WYRAŻANIEM EMOCJI TWARZĄ	308
WYMIARY CZY ODRĘBNE EMOCJE	308
WYRAZ TWARZY JAKO DOKŁADNY WSKAŹNIK EMOCJI	312
UNIWERSALNOŚĆ WYRAŻANIA EMOCJI TWARZĄ	313
INDYWIDUALNE RÓŻNICE W WYRAŻANIU EMOCJI TWARZĄ	316
WNIOSKI	318

Część III ZMIANY ROZWOJOWE

16. Motywacyjne, organizacyjne i regulujące funkcje odrębnych emocji	327
<i>Carroll E. Izard, Brian P. Ackerman</i>	
PODSTAWY TEORETYCZNE	328
ADAPTACYJNE FUNKCJE ODRĘBNYCH EMOCJI	332
FUNKCJE EMOCJI W ROZWOJU OSOBOWOŚCI	337
PODSUMOWANIE	338
17. Wyłanianie się ludzkich emocji	342
<i>Michael Lewis</i>	
TOPOLOGIA EMOCJI	343
REINTEGRACJA ŻYCIA EMOCJONALNEGO	354
MODEL ROZWOJU EMOCJONALNEGO	355

18. Zrozumieć emocje 361*Paul L. Harris*

ŚWIADOMOŚĆ EMOCJI	361
ROZMAWIANIE O EMOCJACH	362
ZAAKCEPTOWAĆ EMOCJE	365
WYJŚĆ POZA SKRYPT – PRAGNIENIA, PRZEKONANIA I EMOCJE ...	366
ROZUMIENIE EMOCJI A RELACJE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ ...	369
MYŚLI, WSPOMNIENIA I UCZUCIA	371
WNIOSKI	372

19. Emocje a tożsamość 376*Jeannette M. Haviland-Jones, Patricia Kahlbaugh*

SPOJRZENIE NA RÓŻNICUJĄCĄ ROLĘ EMOCJI	377
KONSTRUKCJE TOŻSAMOŚCI JAKO GESTALTY	380
STRESZCZENIE I PODSUMOWANIE	389

20. Społeczny kontekst rozwoju emocjonalnego ... 392*Carolyn Saarni*

„KONTEKST SPOŁECZNY” I JEGO ZNACZENIE DLA ROZWOJU EMOCJONALNEGO	393
KONTEKST A KOMUNIKOWANIE EMOCJI	396
KONSTRUKTYWIZM SPOŁECZNY A ROZWÓJ EMOCJONALNY ...	398
PROBLEMY TEORETYCZNE ZWIĄZANE Z KONTEKSTUALNYM SPOJRZENIEM NA ROZWÓJ EMOCJONALNY	399
KILKA PRZYKŁADÓW BADAŃ DOTYCZĄCYCH ROZUMIENIA ROZWOJU EMOCJONALNEGO W KONTEKŚCIE SPOŁECZNYM ..	401
WNIOSKI	408
PODZIĘKOWANIA	408

Część IV**CZYNNIKI SPOŁECZNE I OSOBOWOŚCIOWE****21. Dobrostan emocjonalny 415***Ed Diener, Richard E. Lucas*

DEFINICJA I POMIAR DOBROSTANU EMOCJONALNEGO	416
KORELATY DOBROSTANU EMOCJONALNEGO	420
TEORIE DOTYCZĄCE PRZYCZYN SUBIEKTYWNEGO DOBROSTANU EMOCJONALNEGO	421
WNIOSKI	425
PODZIĘKOWANIA	426

22. Płeć, emocja i ekspresja 431*Leslie R. Brody, Judith A. Hall*

STEREOTYPY I REGUŁY EKSPRESJI	432
SKALE SAMOOPISU	433
WERBALIZACJA EMOCJI	435
MIMIKA I ZACHOWANIA NIEWERBALNE	435
EKSPRESJA GŁOSOWA	436

SPECYFICZNOŚĆ SYTUACYJNA I DOTYCZĄCA ZWIĄZKU	436
--	-----

SPECYFICZNOŚĆ KULTUROWA	437
-------------------------------	-----

POBUDZENIE FIZJOLOGICZNE	437
--------------------------------	-----

ODCZYTYWANIE WSKAŹNIKÓW EKSPRESJI	438
---	-----

OGÓLNY PRZEGLĄD RÓL ZWIĄZANYCH Z PŁCIĄ	438
--	-----

ETIOLOGIA RÓŻNIC PŁCIOWYCH	439
----------------------------------	-----

UWAGI KOŃCOWE	442
---------------------	-----

WSKAZÓWKI DO DAJSZYCH BADAŃ	442
-----------------------------------	-----

**23. Wpływ nastroju na społeczne oceny
i rozumowanie 446***Joseph P. Forgas, Patrick T. Vargas*

NASTRÓJ A OCENY	446
-----------------------	-----

MODEL INFUZJI AFektu	447
----------------------------	-----

OCENY ZGODNE Z NASTROJEM – AIM JAKO SPÓJNE WYJAŚNIENIE	
--	--

WYNIKÓW WCZEŚNIEJSZYCH BADAŃ	453
------------------------------------	-----

INFUZJA AFektu PRZY PRZETWARZANIU HEURYSTYCZNYM	
---	--

I RZECZOWYM	455
-------------------	-----

PODSUMOWANIE I WNIOSKI	464
------------------------------	-----

PODZIĘKOWANIA	465
---------------------	-----

24. Ekspresja emocji w grupach 469*Ursula Hess, Gilles Kirouac*

CELE	469
------------	-----

PRZYNALEŻNOŚĆ DO GRUPY SPOŁECZNEJ A EKSPRESJA EMOCJI ..	470
---	-----

ZARYS KONCEPCJI	471
-----------------------	-----

SOCJALIZACJA	479
--------------------	-----

PODSUMOWANIE I WNIOSKI	480
------------------------------	-----

PODZIĘKOWANIA	481
---------------------	-----

**25. Temperament jako konstrukt emocjonalny
– problemy teoretyczne i praktyczne 485***John E. Bates*

POJĘCIA EMOCJI I TEMPERAMENTU	486
-------------------------------------	-----

UJMOWANIE TEMPERAMENTU JAKO KONSTRUKTU	
--	--

EMOCJONALNEGO	489
---------------------	-----

TEMPERAMENT, EMOCJA I PRZYSTOSOWANIE	492
--	-----

TEMPERAMENT I EMOCJA W PROCESIE ROZWOJU	494
---	-----

IMPLIKACJE PRAKTYCZNE	497
-----------------------------	-----

WNIOSKI	498
---------------	-----

**26. Psychologia kulturowa emocji – od
starożytności po czasy współczesne 504***Richard A. Shweder, Jonathan Haidt*

PODSTAWOWE EMOCJE W „RASĀDHYĀYI”	507
--	-----

CUD SANSKRYCKICH EMOCJI – ŚWIADECTWO KULTUROWE ...	509
--	-----

SYMBOLICZNA STRUKTURA EMOCJI	514
------------------------------------	-----

„UGRYŻ SIĘ W JĘZYK” – PRZYPADK HINDUSKIEGO LAJJA ...	515
--	-----

SPOŁECZNY I MORALNY KONTEKST DOŚWIADCZANIA EMOCJI ..	518
--	-----

PODSUMOWANIE – NOWA PSYCHOLOGIA KULTUROWA EMOCJI ...	520
--	-----

Część V CZYNNIKI POZNAWCZE

27. Pozytywny afekt a podejmowanie decyzji 527

Alice M. Isen

POZYTYWNY AFECT, ELASTYCZNOŚĆ I ORGANIZACJA

POZNAWCZA 529

POZYTYWNY AFECT A MOTYWACJA 534

POZYTYWNY AFECT A PODEJMOWANIE DECYZJI 537

NEUROPSYCHOLOGICZNA TEORIA DOTYCZĄCA WPŁYWU

POZYTYWNEGO AFECTU NA POZNANIE 543

WNIOSKI 45

28. Rozumienie emocji w teorii oceny – implikacje dla rozwoju i uczenia się 550

Nancy L. Stein, Tom Trabasso, Maria D. Liwag

ROZUMIENIE EMOCJI I PAMIĘĆ Z PERSPEKTYWY MODELU

PROCESÓW OCENY CELU 553

NARRACYJNE WSPOMNIENIA WYDARZEŃ EMOCJONALNYCH

U RODZICÓW I DZIECI 555

WNIOSKI 569

PODZIĘKOWANIA 572

29. Poznawcza i społeczna konstrukcja w emocjach 576

P. N. Johnson-Laird, Keith Oatley

KONSTRUKCJA SPOŁECZNA, EWOLUCJA CZY JEDNO I DRUGIE? 577

POTENCJALNA SYNTEZA 580

EMOCJE I POZNANIE JAKO WSKAZÓWKI W ŻYCIU 582

ZWIĄZEK MIĘDZY EMOCJAMI PODSTAWOWYMI I ZŁOŻONYMI 586

SPOŁECZNA KONSTRUKCJA EMOCJI 588

WNIOSKI 593

30. Emocje i pamięć 598

W. Gerrod Parrott, Matthew P. Spackman

OGÓLNY ZARYS PODSTAWOWYCH ZJAWISK 599

INTERPRETACJE: MECHANIZMY, MOTYWY I ZNACZENIA 603

WNIOSKI 612

31. Pojęcia dotyczące emocji 617

James A. Russell, Ghyslaine Lemay

DWA ZADANIA PSYCHOLOGII EMOCJI 618

CZYM SĄ POJĘCIA I DO CZEGO SĄ NAM POTRZEBNE? 619

OPIS POCOCZYNYCH POJĘĆ ODNOSZĄCYCH SIĘ DO EMOCJI 623

ROZWÓJ POJĘĆ DOTYCZĄCYCH EMOCJI 626

POSTULATY DLA NAUKI O EMOCJACH 628

WNIOSKI 630

32. Aktualne kierunki w badaniach nad inteligencją emocjonalną 634

Peter Salovey, Brian T. Bedell, Jerusha B. Detweiler, John D. Mayer

EMOCJA – OD DEZINFORMACJI DO INFORMACJI 635

INTELEGENCJA EMOCJONALNA – RAMY TEORETYCZNE 636

POMIAR INTELEGENCJI EMOCJONALNEJ 640

SAMOREGULACJA A INTELEGENCJA EMOCJONALNA – RADZENIE

SOBIE I USTALANIE CELÓW 643

KOŃCOWE UWAGI NA TEMAT INTELEGENCJI EMOCJONALNEJ .. 650

PODZIĘKOWANIA 651

Część VI EMOCJE A ZDROWIE

33. Emocje a choroby somatyczne przyczyny i wskaźniki podatności na zachorowania 657

Howard Leventhal, Linda Patrick-Miller

ZALEŻNOŚCI MIĘDZY EMOCJAMI A ZDROWIEM 657

ROLA EMOCJI W PROCESACH CHOROBYCH 658

FUNKCJE KOMUNIKACYJNE I STRUKTURA EMOCJI 660

MODELE PRZYZYNOWOŚCI BEZPOŚREDNIEJ 662

FUNKCJA EMOCJI JAKO WSKAŹNIKA W SYSTEMIE

DWUKIERUNKOWYM 665

NOWE KIERUNKI: CHOROBY INFEKCYJNE I GOJENIE SIĘ RAN .. 667

GENY JAKO „TRZECI CZYNNIK” W PRZYZYNOWOŚCI

BEZPOŚREDNIEJ 669

KONKLUZJA: EMOCJE JAKO ELEMENT KOMUNIKACJI

I ZALEŻNOŚĆ MIĘDZY EMOCJAMI A CHOROBA 670

34. Gdy widzieć znaczy czuć – poznawczo- -emocjonalne podejście do radzenia sobie ze stresem zdrowotnym 676

Suzanne M. Miller, Robert A. Schnoll

POZNAWCZO-EMOCJONALNY MODEL PRZETWARZANIA

INFORMACJI ZDROWOTNYCH 677

REAKCJE POZNAWCZE NA ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA 679

PROTOTYPOWE PROFILE REAKCJI

POZNAWCZO-EMOCJONALNYCH 688

WNIOSKI 693

PODZIĘKOWANIA 694

35. Emocje a odporność 701

Roger J. Booth, James W. Pennebaker

UKŁAD ODPORNOŚCIOWY JAKO TOPOLOGICZNY SYSTEM

SENSORYCZNY 702

TRUDNOŚCI W OCENIE AKTYWNOŚCI UKŁADU

ODPORNOŚCIOWEGO 703

WŁAŚCIWOŚCI PSYCHOMETRYCZNE UKŁADU

ODPORNOŚCIOWEGO 703

EMOCJE JAKO DYSPOZYCJE DO DZIAŁANIA 704

Z ODPORNOŚCI NA EMOCJE I CHOROBY 705

WPŁYW EMOCJI NA AKTYWNOŚĆ IMMUNOLOGICZNĄ 706

WPŁYW INDUKOWANYCH EMOCJI NA ZMIENNE

IMMUNOLOGICZNE 708

OTWARTOŚĆ EMOCJONALNA A IMMUNOLOGIA 710

WNIOSKI 712

PODZIĘKOWANIA 713

Część VII WYBRANE EMOCJE

36. Strach i lęk z perspektywy ewolucyjnej, poznawczej i klinicznej	719	WSTRĘT DO ZWIERZĘCEJ NATURY	804
<i>Arne Öhman</i>		WSTRĘT INTERPERSONALNY	805
ZJAWISKO LĘKU I STRACHU	720	WSTRĘT MORALNY	806
KONTEKST SYTUACYJNY STRACHU I LĘKU	721	PREADAPTACJA I KULTUROWA EWOLUCJA WSTRĘTU	808
PERSPEKTYWA TEORETYCZNA – ROLA NIEŚWIADOMYCH PROCESÓW W STRACHU I LĘKU	724	ROZWÓJ WSTRĘTU	809
INTEGRUJĄCY MODEL TEORETYCZNY	733	WSTRĘT W RÓŻNYCH KULTURACH	811
ZAKOŃCZENIE	737	RÓŻNICE INDYWIDUALNE WE WRAŻLIWOŚCI NA WSTRĘT	812
PODZIĘKOWANIA	740	WSTRĘT I MÓZG	814
37. Rozwój złości i wrogich interakcji	745	WNIOSKI	815
<i>Elizabeth A. Lemerise, Kenneth A. Dodge</i>		PODZIĘKOWANIA	815
FUNKCJONALNE ZNACZENIE ZŁOŚCI	746	41. Miłość i procesy przywiązania	820
PROCES ROZWOJU ZŁOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI JEJ REGULOWANIA	746	<i>Elaine Hatfield, Richard L. Rapson</i>	
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	756	DEFINICJE	821
PODZIĘKOWANIA	757	MIŁOŚĆ NAMIĘTNA	822
38. „Smutek” – czy istnieje takie zjawisko?	761	MIŁOŚĆ PRZYJACIELSKA	826
<i>Carol Barr-Zisowitz</i>		WNIOSKI	828
PODEJŚCIA PSYCHOLOGICZNE	762	42. Szczęście	831
PODEJŚCIA ANTROPOLOGICZNE I HISTORYCZNE	764	<i>James R. Averill, Thomas A. More</i>	
PODEJŚCIA BIOLOGICZNE	772	PODEJŚCIA DO ROZUMIENIA SZCZĘŚCIA	833
OMÓWIENIE	775	SZCZĘŚCIE W ODNIESIENIU DO SYSTEMÓW ZACHOWANIA	833
39. Emocje samoświadomościowe zażenowanie, duma, wstyd, poczucie winy	780	PIĘĆ ODWIECZNYCH KWESTII	836
<i>Michael Lewis</i>		SZCZĘŚCIE W ODNIESIENIU DO MECHANIZMÓW POŚREDNICZĄCYCH	838
ZNACZENIE JA	781	SZCZĘŚCIE W ODNIESIENIU DO CECH OSOBOWOŚCI	843
ZMIERZAJĄC KU ROBOCZEJ DEFINICJI	782	UWAGI KOŃCOWE	845
TEORIA POZNAWCZO-ATRYBUCYJNA	784	PODZIĘKOWANIA	846
ZNACZENIE MODELU	787	43. Empatia i współczucie	849
WSTYD I PSYCHOPATOLOGIA	791	<i>Nancy Eisenberg</i>	
WNIOSKI	795	TEMPERAMENTALNE LUB OSOBOWOŚCIOWE ZMIENNE ŁĄCZĄCE SIĘ Z REAGOWANIEM ZWIĄZANYM Z EMPATIA	851
40. Wstręt	798	ROZWÓJ REAGOWANIA ZWIĄZANEGO Z EMPATIA	853
<i>Paul Rozin, Jonathan Haidt, Clark R. McCauley</i>		RELACJE POMIĘDZY REAGOWANIEM ZWIĄZANYM Z EMPATIA A ZACHOWANIAM I SPOŁECZNYMI	855
DEFINICJA WSTRĘTU	799	RÓŻNICE PŁCIOWE W REAGOWANIU ZWIĄZANYM Z EMPATIA	858
WSTRĘT JAKO EMOCJA PODSTAWOWA	800	ŹRÓDŁA EMPATII	859
PODSTAWOWY WSTRĘT	801	PODZIĘKOWANIA	862
		Indeks nazwisk	868
		Indeks rzeczowy	889